Projektértékelési tanulmány
Az ALFA Kft. termelési folyamatainak innovációja
– Ex-ante elemzés –

BARABÁSI CSABA-ALBERT[1] – BARKÁSZ LEVENTE[2] – LAPKA GELLÉRT-MIHAI[3] – LÁSZLÓ KINGA-ERZSÉBET[4] – MÁLNÁSI ZITA-KLÁRA[5] – SZABÓ ANDREA[6]

Mikor tekinthető sikeresnek egy projekt? Mi alapján és hogyan történt a cég szükségleteinek meghatározása? Van-e logikai összefüggés a különböző célok között? Mennyire megvalósíthatóak a projekt által kitűzött célok? Milyen közép és hosszú távú hatásai vannak a projekt megvalósításának? Ezen kérdéseket vizsgáltuk meg egy olyan romániai korlátolt felelősségű jogi személy esetében, amely alapításától megőrizte piacvezető pozícióját a nagy teljesítményű mérlegek piacán. A projekt ex-ante vizsgálata érdekében kvalitatív és kvantitatív értékelési módszereket alkalmaztunk, fő eszközként a dokumentumalapú értékelést használva.

Kulcsszavak: Ex-ante elemzés, Relevancia, Fenntarthatóság, Belső megtérülési ráta, Innováció, Kvalitatív elemzés, Kvantitatív elemzés, Termelés, Profitabilitás.

JEL kód: O22

Jelen projektértékelési tanulmány alanya az ALFA Kft., mely támogatást kér egy olyan projektre, amivel növelni akarja hatékonyságát, va-

[1] Mesteri hallgató, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar.

[2] Mesteri hallgató, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar.

[3] Mesteri hallgató, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar.

[4] Mesteri hallgató, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar.

[5] Mesteri hallgató, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar.

[6] Mesteri hallgató, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar.

lamint csökkenteni akarja a termelés során fellépő energiaköltségeit. A vállalat stratégiájának fontos elemét képezi a projekt, mivel ennek segítségével újítja meg gépparkját és javít a termékei minőségén, ezáltal tartva meg piacvezetői pozícióját a román piacon és zárkózik fel az európai uniós vállalatok szintjére. A projekt értékelésére kvalitatív és kvantitatív módszereket alkalmaztunk, fő eszközként a dokumentum-alapú értékelést használva.

Az értékelés fő kritériumainak megértéséhez szükség van a pályázati kiírás feltételeinek rövid ismertetésére, illetve a vállalat bemutatására. Ezt követi a projekt bemutatása, mely után a konkrét értékelés, majd összefoglalás következik.

A pályázati kiírás pontos megnevezése: ***Beruházási támogatás 1075 000 RON értékig kis- és középvállalatok számára***, és olyan vállalatoknak szól, melyek a 2007 és 2010 közötti gazdasági versenyképesség növelését célozzák meg egy innovatív és környezetbarátabb termelés bevezetésével. Az adott termelési szektor konszolidálása és modernizálása az exporttevékenység javítását is célozza. Ennek megvalósítása az árbevétel és termelékenység növelésén, új munkahelyek teremtésén és fenntartásán keresztül érhető el.

A pályázók vissza nem térítendő támogatásban részesülhetnek. A maximálisan igényelhető összeg az elszámolható költségek bizonyos aránya, attól függően, hogy az igénylő vállalat a kis- vagy középvállalat kategóriába sorolható.

1. Az ALFA Kft. rövid bemutatása

A támogatást igénylő cég neve: ALFA Kft., melynek jogi formája korlátolt felelősségű jogi személy, és a román jogszabályok szerint működik. Fő tevékenysége: mérő-, kontroll-, navigációs mérőszerszámok gyártása. 1992-ben egy svéd vállalat egyik fiókjaként hatolt be a román piacra. Ebben az időszakban nem voltak elektronikus mérlegek, mivel a kommunizmus idején az egész ország igényeit egy román alapítású cég elégítette ki, amely a mechanikus mérlegek gyártására szakosodott. Az ALFA márkát 2007-ben jegyezték be, 10 évre szóló márkavédelmi joggal. 20 évvel az alapítás után, folyamatos növekedést követve, minőségi

gyártásával mindvégig megőrizte piacvezető pozícióját a nagy teljesítményű mérlegek területén. Eladási módszere modernizált, mely piacorientált, annak érdekében, hogy személyre szabott megoldásokat biztosítson a vásárlóknak.

2. A megpályázott projekt bemutatása

A projekt címe: ***Az ALFA vállalat termelési folyamatainak innovációja***, mely a Dél-Keleti fejlesztési régióban kerül megvalósításra, célja egy olyan beruházás implementációja, amely a mérőeszköz- és mérlegtermelő helyiség elektromos energiával való ellátásának modernizációját célozza meg. **Fő célja** pedig a vállalat versenyképességének növelése és a termelékenység javítása.

A projekt specifikus céljai pedig a következők:

• **Elektromos áramfogyasztás csökkentése** legalább 2%-kal a megvalósítást követő első éven belül.

• **Termelékenység növelése** 7%-kal a beruházás befejezését követő három éven belül.

• **Alkalmazotti létszám 5 fővel való növelése** a periódus végére, a jelenlegi helyzethez képest.

• **Az alkalmazotti létszám szinten tartása** a projekt befejezését követő 3 évig.

A projekt általános és specifikus céljai szoros kapcsolatban vannak a szektoriális, nemzeti és regionális politikák céljaival, prioritásaival és intézkedéseivel.

A vissza nem térítendő támogatás szükségessége

Az ALFA Kft. az igényelt támogatást a termelékenység és a profitabilitás növelésére használja. Fontos elem az energiával való ellátottság hatékonyságának növelése, mely a termékek árára és minőségére egyaránt pozitívan hat, növelve ezek versenyképességét. A beruházás belső megtérülési rátája 8%, amely a vissza nem térítendő támogatás szükségességét támasztja alá, mivel támogatás nélkül a projekt csak hosszú távon válna nyereségessé. Ennek alapján a projekt direkt kedvezményezettje maga a megvalósító cég, tehát az ALFA Kft. Indirekt kedvezményezettek a vállalat aktuális és potenciális beszállítói, kliensei, illetve a helyi munkaerőpiac.

Tervezett beruházás

A modernizálandó felület terjedelme összesen 794 m^2. A beruházás magába foglalja a következő gépek és berendezések beszerzését:

• Első fázisban egy *transzformátor-állomás telepítése* a technológiai újítás céljából.

• A projekt megvalósítási fázisai során a szükséges *eszközök beszerzése*.

Támogatott termékek

A projekt implementációja után közúti és vasúti, illetve egyéb kereskedelmi és ipari mérlegek gyártását tervezi a vállalat.

A projekt költsége és finanszírozási struktúrája

A projekt teljes értéke 1 311 467,79 RON, melyből a támogatott összeg 1 056 732,09 RON. A pályázó önrésze 561 755,33 RON, melyből a támogatott összeghez való hozzájárulás 317 019,63 RON, illetve a projekt maximális összegét meghaladó hozzájárulás 254 735,7 RON.

Az 1. táblázat tartalmazza a projekt teljes költségét, lebontva a főbb költségelemekre.

A beruházás jelentős értékének kb. 80%-a tárgyi eszközök beruházására irányul, ezen felül pedig az energiafelhasználás korszerűsítésére irányuló beruházás jelenti az összeg másik fontos részét.

3. A projektértékelés kérdései

Jelen projekt esetén az ex-ante értékelésre van lehetőségünk, és a következő kérdéseket határoztuk meg (Nagy 2011):

• Minek alapján és hogyan történt a cég szükségleteinek meghatározása?

• Világosak-e az általános célok, illetve a specifikus célok és a stratégia? Van-e logikai összefüggés a különböző célok között?

• Mi szolgált a mutatók célértékének meghatározási alapjául? Mennyire megvalósíthatóak ezen projekt által kitűzött célok?

• Megfelelőek-e a kiutalt pénzügyi és szervezési források?

• Milyen közép és hosszú távú hatásai vannak a projekt megvalósításának?

A tanulmány további részében ezen felvetett kérdésekre fogunk vá-

1. táblázat. A projekt teljes beruházási költsége 2010 szeptemberében

A projekt teljes beruházási költsége 2010 szeptemberében 1 EUR= 4,23 RON					
	ÁFA nélküli érték		ÁFA	ÁFÁs érték	
	RON	EUR	RON	RON	EUR
Épület költsége	203 124,2	47 970,0	48 749,8	251 874,0	59 482,8
Elektromos berendezés	203 124,2	47 970,0	48 749,8	251 874,0	59 482,8
Befektetett eszközök költsége	809 388,6	191 146,0	194 253,3	1 003 641,9	237 021,0
Materiális eszközök	809 388,6	191 146,0	194 253,3	1 003 641,9	237 021,0
Tanácsadási költségek	44 219,3	1 044,9	10 612,6	54 831,9	12 949,2
Egyéb költségek (reklám)	1 120,0	264,5	380,0	1 500,0	354,2
Teljes költség	1 057 852,1	249 823,4	253 995,7	1 311 847,8	309 807,2

Forrás: Saját szerkesztés az ALFA Kft. projektje alapján

laszolni, figyelembe véve a projekt értékelésére használt alkalmassági, formai és technikai-pénzügyi alkalmassági kritériumokat.

4. A projekt alkalmassági kritérium szerint való értékelése

Ebben a részben azt vizsgáljuk meg, hogy a támogatást igénylő vállalat és ezen vállalat képviselője megfelel-e azon alkalmassági kritériumoknak, melyeket a pályázat útmutatója kitűz.

Jogi szempont: Az igénylő vállalat román jogi személy, amely 1992 óta mint korlátolt felelősségű társaság szerepel a Kereskedelmi Nyilvántartási Hivatal adatbázisában.

Vállalati méret: Az ALFA Kft. méretét tekintve középvállalkozás, hiszen 2009-ben 26 személyt foglalkoztatott, saját tőke értéke 200 000 RON,

összes eszköz értéke 21 438 700 RON, áruforgalma 17 072 717 RON.

Saját pénzügyi hozzájárulási képesség: A vállalat adminisztrátora írásban vállalta a Jogosultsági Nyilatkozatban, hogy rendelkezik a megfelelő finanszírozási forrással.

Támogatandó vállalati tevékenység jogosultsága: A vállalat mérőrendszereket gyárt. Ennek alapján az a tevékenység, amelyre a vállalat a támogatást igényli, az „Egyéb általános célra használt gépek és berendezések gyártása" kategória.

Vállalati nyereségesség: A támogatási kérelmet megelőző évben, azaz 2009-ben a vállalat nyereséges volt. Ennek megfelelően működési profitja 4767 878 RON és bruttó profitja 4962 852 RON volt.

Projekt végrehajtási helye: A projekt végrehajtási helye Románia.

Projekt végrehajtási ütemterv: A projekt végrehajtása 12 hónapra van betervezve, ez az ütemterv igazodik a pályázati útmutatóban szereplőhöz.

Nemzeti és közösségi jogszabályok:

1. Környezetvédelem: ALFA Kft. eddigi tevékenysége során betartotta a környezetvédelmi előírásokat.

2. Esélyegyenlőség: A projektben nincsenek konkrétan megnevezve a beszállító cégek, a megvásárolandó gépek és berendezések márkái.

3. Állami támogatás: Az utóbbi három évben a vállalat nem kapott „de minimis" jellegű állami támogatást.

Támogatás értéke: A pályázati útmutató szerint a maximális támogatási összeg 1075 000 RON. Ebből a vállalat 739 712,46 RON értékű támogatást igényel.

Egyéb alkalmassági szempont: Nincs adat arra vonatkozóan, hogy a támogatást igénylő vállalatnak tartozása lenne az állam és a helyi önkormányzat felé, illetve hogy a múltban valamikor fizetésképtelenség állapota lépett volna fel, valamint arra, hogy a vállalat képviselője büntetett előéletű lett volna.

5. A projekt megfelelése a formai követelményeknek

Ebben a részben a pályázat formai követelményeknek való megfelelését vizsgáljuk mindegyik külön-külön csatolt dokumentum esetén.

Tartalomjegyzék: A pályázat tartalomjegyzéket tartalmaz, és az ösz-

szes dokumentum ennek alapján található meg a pályázatban, dátummal, aláírással, pecséttel és oldalszámmal ellátva.

Finanszírozási kérelem: A pályázatban szereplő finanszírozási kérelem tiszteletben tartja ennek szabványos formáját.

Jogosultsági nyilatkozat: A jogosultsági nyilatkozat tartalmazza a jogi képviselő eredeti aláírását, valamint a vállalat pecsétjét.

Kötelezettségvállalási nyilatkozat: A kötelezettségvállalási nyilatkozat tartalmazza a jogi képviselő eredeti aláírását, valamint a vállalat pecsétjét.

Közgyűlési határozat: A közgyűlési határozat eredeti példánya jelen van a pályázatban.

Pénzügyi jelentések: A pályázat tartalmazza az előző évben (2009) leadott és a Cégbíróságon bejegyzett mérlegének, eredmény-kimutatásának és a tájékoztató célú adatoknak a hitelesített másolatát.

Cégkivonatok: A pályázat tartalmazza a Megyei Cégbíróság által kibocsátott cégkivonatot.

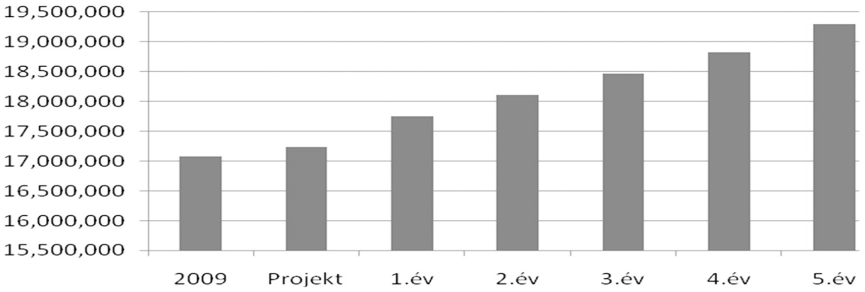
6. A projekt értékelése technikai és pénzügyi szempontból

E közelítésmód alatt a projekt mindazon tényezőit értjük, melyek a technikai specifikumokkal, valamint a mindezek mögött zajló pénzügyi kérdésekkel foglalkozik. A következőkben öt szempontot (**relevancia, minőség és koherencia, érettség, fenntarthatóság, illetve megvalósíthatóság**) veszünk figyelembe, melyek alapján értékelni tudjuk a projekt sajátosságait. A POS CCE (*Programul Operaţional Sectorial „Creşterea Competitivităţii Economice" 2007–2013*) kiírás pontozza az egyes szempontokon belüli kritériumokat egy megadott séma szerint.

6.1. Relevancia

A projekt relevanciája az a mérték, amely a kitűzött célok és javasolt kivitelezési terv koherenciáját mutatja az adott problémára nézve. A projekt olyan előrejelzéseit fogjuk megvizsgálni, melyek egyértelműek és jól számszerűsíthetők.

A projekt befejezésétől számított három éven belüli időszakban a vállalat nettó árbevételének növekedése:

1. ábra. A vállalat nettó árbevételének alakulása a projekt megvalósítását követően (adatok RON-ban)

A projekt befejezésének évében a vállalat 17,24 millió RON-os nettó árbevétellel számol, majd az ettől számított harmadik évben 18,47 millióra növekedne ez az érték. Ez 7,1%-os növekedést jelent, ezért a kiírt értékelési rendszerben a maximális 7 pontból 5-öt kap, mivel az 5–10% közötti intervallumba esik.

A projekt innovációs szintje:

1. A licenszek, márkanevek és egyéb immateriális javakkal járó költségek százalékos aránya az összköltségből: Mivel a projekt nem határoz meg egyetlen olyan tételt sem, melyek során hasonló költségek jelentkeznének, így a százalékos aránya az összköltséghez képest 0%, ezért a maximális 4 pontjából 2 pontot adhatunk.

2. A projekt innovációs foka: Azt vizsgáljuk, hogy a vállalatnak a projekt folyamán megszerzett pénzét milyen specifikumú állóeszközökre fordítják. A vállalat úgy tervezi, hogy minden beruházandó állóeszköz újonnan gyártott lesz, valamint nagy többségük megfelel az SR EN 9001:2001 standardoknak, így megkapja a maximálisan adható 5 pontot.

A projekt munkahelyteremtő, illetve -megtartó képessége:

1. Az újonnan teremtett munkahelyek száma a projekt következtében: A projekt végére az alkalmazottak számát 5 fővel szeretnék bővíteni, azaz 31-re, ami 19,23%-os alkalmazotti létszám növekedést jelent. Ennek alapján az értékelési sablonban a maximális 5 pontból 4-et ér.

2. A teremtett munkahelyek időtartama: A vállalat a projekt által teremtett munkahelyeket legalább 3 évig szándékozza fenntartani, ezért a projekt e kritériumban is megkapja az adható legmagasabb pontszámot, azaz 3 pontot.

A beruházás struktúrája (a projekt elszámolható költségeinek hány százalékát fordították állóeszközök vásárlására): Az elszámolható költségek összesen 1 056 732 RON-t tettek ki, ebből 809 388 RON-t fordított a vállalat állóeszközök vásárlására, ez az összköltség 76,6%-a. Így az értékelés maximális 5 pontjából mindet megkapja.

A vállalat tartós fejlesztése: A vállalat nagy hangsúlyt fektet a környezettel való egyensúly javítására, illetve fenntartására. A projekt egyik elsődleges célja, hogy az energiafogyasztást 2%-kal csökkentsék a projekt véghezvitelével, ez önmagában is környezetvédő hatással bír, ezért odaítélhetjük a maximálisan adható 3 pontot.

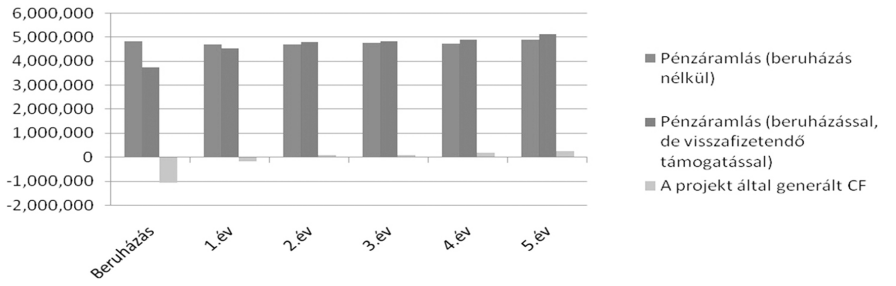
Esélyegyenlőség: A vállalat a projekt leírásában is többször hangsúlyozta, hogy a munkaerő felvételénél nem tesz diszkriminatív jellegű megkülönböztetést a jelentkezők között. Ennek következtében a vállalat megkaphatja a maximálisan odaítélhető 3 pontot.

6.2. Minőség és koherencia

A projekt közpénzekből való támogatásának megindokolása: A beruházás belső megtérülési rátája 8%, amely a vissza nem térítendő támogatás szükségességét támasztja alá, mivel támogatás nélkül a projekt csak hosszú távon válna nyereségessé. Ennél a kritériumnál a vállalat közepes pontszámot kap, a maximális 8 pontból 5 pontra jogosult. Ez a 8%-os IRR csak a projekt által generált pénzáramlás diszkontált értékeiből lett kiszámítva. Szemléltetve a következő táblázatot, illetve 2. ábrát vizsgáljuk meg.

A felhasznált technológia, valamint a tevékenységek és az ezekhez kötődő költségek korrelációja a projekt CAEN kódjával: A vállalat által leadott projekt CAEN kódja 2829. A megvásárolt gépek a vállalat fő tevékenységéhez kapcsolódnak, melyet a fenti kód takar, ezért az értékelésben megkapja az erre a tevékenységre kapható maximális 7 pontot, mivel a megvásárolt gépekkel ezt a tevékenységet lehet folyatni.

Piaci környezet, illetve marketingstratégiák: A vállalat a projekt fo-

Forrás: Saját szerkesztés az ALFA Kft. projektje alapján.

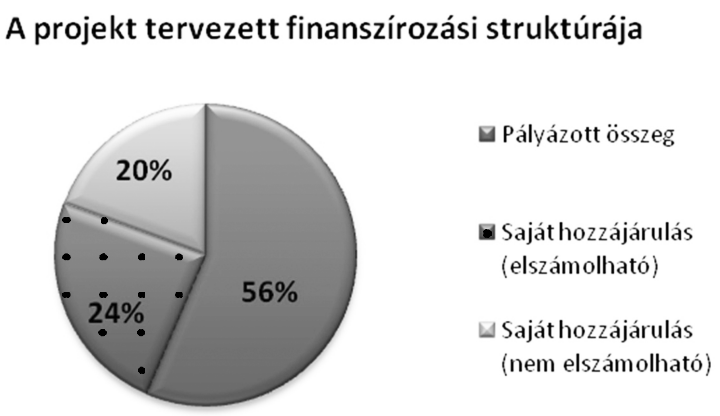
2. ábra. A vállalat pénzáramlásának becslése az elkövetkezendő 5 évben (adatok RON-ban)

lyamán megvizsgálta a konkurens cégek piaci helyzetét, hasonló CAEN kód besorolású cégekhez hasonlítva. Mivel a vállalat nagyon specifikált és magas belépési korláttal rendelkező iparágban tevékenykedik, megyei, illetve régiószinten alig akad konkurenciája.

A vállalat a marketingstratégiáján belül kiemeli, hogy modern eladási rendszert vezetett be, amely teljesen piacorientált és a kliensek teljes körű kiszolgálását segíti elő, személyre szabva. Az értékesítési stratégiát illetően, a meglévő ügyfelektől folyamatosan gyűjti az információkat a szükséges változtatásokról, illetve az új termékek bevezetésének a keresletéről. Az ügyfeleit folyamatosan tájékoztatja a honlapján keresztül az új termékekről, árakról, illetve esetleges módosulásokról. A vállalat árstratégiája négy szempontot vesz figyelembe. Az első, hogy az eladási árak fedezzék a termék önköltségét, ezen kívül figyelembe veszi a konkurensek árait is. A harmadik árstratégia figyelembe veszi a már hűséges klienseknek adott megkülönböztetett árakat, illetve az utolsó stratégia a promóciós árakkal foglalkozik. A cég csupán felületesen érintett egyes szempontokat, ezért közepes értékű, 6 pontot kap a maximális 9-ből.

A projekt költségvetése: A projekt finanszírozási terve megfelelően kidolgozott, illetve konkrét számadatokkal és számításokkal alátámasztott. Jól meg vannak határozva a projekt teljesítése során jelentkező költ-

ségek, megfelelő kategóriákba sorolva. Az értékek felbontásra kerültek a saját hozzájárulás, valamint a külső forrás-igénybevétel alapján is.

Forrás: Saját szerkesztés az ALFA Kft. projektje alapján.

3. ábra. A projekt tervezett finanszírozási struktúrája

A saját hozzájárulás 24%-át az elszámolható, míg a maradék 20%-ot nem elszámolható költségek teszik ki. Mindezek alapján kijelenthetjük, hogy a költségvetés megfelelően van kialakítva, megadható rá a maximálisan kiírt 7 pont.

6.3. Érettség

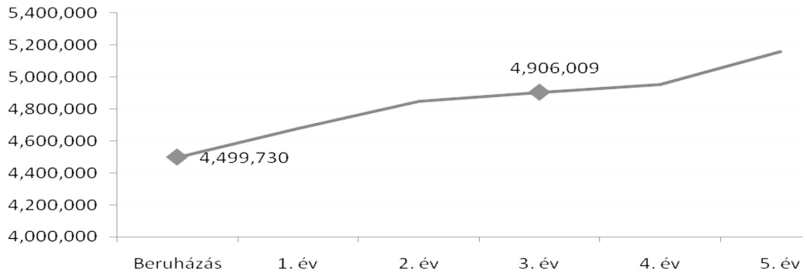
A vállalat olyan szerződéseket kötött, melyek időben késleltethetőek, a támogatási kérés leadásáig: A vállalat az általunk vizsgált projektben különböző dokumentumokat csatolt, melyekből az derül ki, hogy a vállalat már kért árajánlatokat azokra a gépekre, melyeket meg akar majd vásárolni a projekt megkezdése előtt. A dokumentumok azt támasztják alá, hogy a vállalat a projekt elfogadásakor már meg tudja venni a gépeket. A projekt ezen kritériumra megkapja a maximálisan szerezhető 4 pontot.

A projekt gyakorlatba ültetésének időpontja: A projekt a vállalat időterve szerint a szerződés aláírása után, az első hónap lefolyása alatt már olyan szintre jut el, mely lehetővé teszi a második hónapban az effektív munka megkezdését. Ezt alátámasztja az a tény is, hogy a vállalat már

rendelkezik a szükséges épülettel és a beruházás megvalósításához szükséges területtel. A projekt e kritériumra megkapja a maximális elérhető 6-os pontszámot, mivel három hónapnál rövidebb idő alatt képes a munkálatok megkezdésére.

6.4. Fenntarthatóság

A kérelmező pénzügyi helyzetének fenntarthatósága a projekt befejezése utáni időszakban: Ez a kritérium azt vizsgálja meg, hogy a projekt megvalósítása utáni három évben a vállalat összpénzáramlása pozitív-e vagy sem. Mivel pozitív, amint az alábbi ábrán is láthatjuk, akkor megadható a kiírt 6 pont.

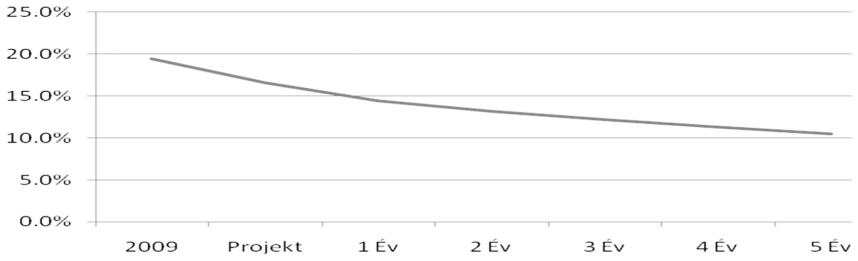
Forrás: Saját szerkesztés az ALFA Kft. projektje alapján

4. ábra. A vállalat által generált kumulált pénzáramlás a beruházást követő időszakban (RON-ban)

A legfőbb indokok, melyek alátámasztják ezt a folyamatos növekedést, a potenciális versenyelőnyből származhatnak. A jelenleg is piacvezetői pozícióját a vállalat még tovább erősítheti a jobb minőségű, új termékportfólió bevezetésével. Ugyanakkor három éven belül a nettó árbevétel 7%-os növekedését várják el a projekttől, ami a kumulatív pénzáramlás 9%-kal való megugrását vonná maga után. Ez a jövedelmezőségi mutatókban is jelentős javulást okozna, várhatóan a nettó profit is 5% körüli nagyságban megemelkedne. A megfelelő vállalati operatív és stratégiai menedzsment pedig előreláthatóan biztosítani tudja majd a felvázolt összegeket.

Pénzügyi mutatók elemzése

· ROA

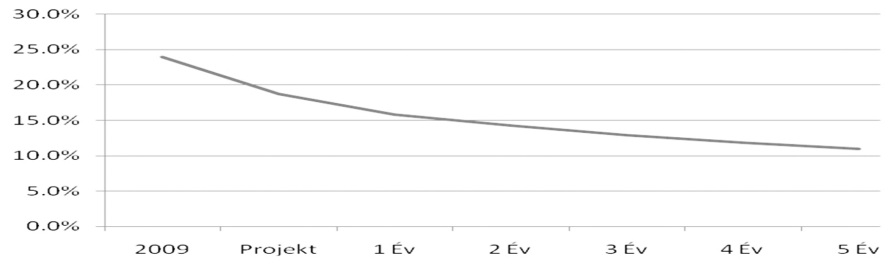

Forrás: Saját szerkesztés az ALFA Kft. projektje alapján.

5. ábra. A vállalat ROA mutatója a beruházást követő időszakban

Az eszköz-megtérülési ráta hasonló képet mutat, mint a ROE mutató értéke. A projekt célja új eszközök beszerzése, így teljes mértékben érthető, hogy ennek értéke az elemzés zárásakor eléri a kezdőértékhez viszonyított 124%-os növekedést. Ehhez viszonyítva az adózott eredmény növekedése mindössze csak 20%-os. Ezen tényezők eredményeképpen a ROA mutató a kezdeti 19,47%-os értékhez viszonyítva a záróévben 10,48%-os értéket mutat, viszont nem beszélhetünk hatékonyságvisszaesésről.

· ROE

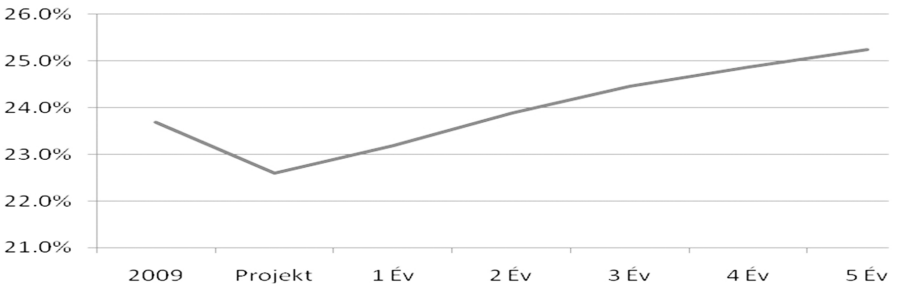

Forrás: Saját szerkesztés az ALFA Kft. projektje alapján.

6. ábra. A vállalat ROE mutatója a beruházást követő időszakban

Látható, hogy a vállalat saját tőke megtérülési aránya nagymértékben csökken a projekt tőkenövelő hatásából fakadóan. Míg 2009-ben ennek értéke még 23,96%, az utolsó előrejelzési évben már csak 11%. Ez annak eredménye, hogy a saját tőke értéke a projekt hatásaként több mint kétszeresére nőtt. Az első évben ez mindössze 16,8 millió RON, az utolsóban pedig már 44,3 millió RON, ez összesen 162,4%-os tőkenövekedés, mely a vállalat hosszú távú működésének stabilitását támasztja alá.

· ROS

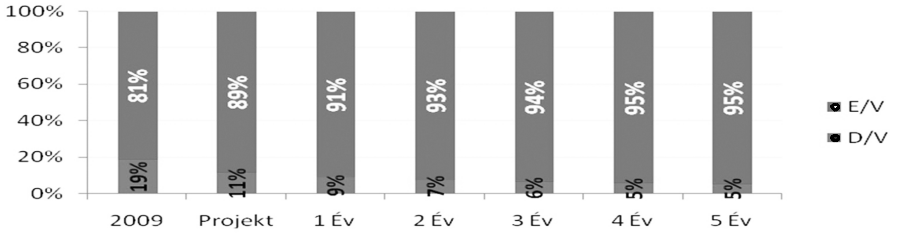
Forrás: Saját szerkesztés az ALFA Kft. projektje alapján.

7. ábra. A vállalat ROS mutatója a beruházást követő időszakban

Az adózott eredmény 2009-ről a projekt megvalósítási évhez viszonyítva 3,7%-kal csökkent. Ez annak eredménye, hogy a projekt implementálása során számos olyan költségtételt feltételezünk, melyeket saját forrásokból kell a vállalatnak finanszíroznia. Ugyanakkor az árbevétel várhatóan folytonosan emelkedik, emellett pedig az árbevétel-arányos megtérülés is növekedési pályát ír le, mely hatékonyság- és versenyképesség-növekedésre utal, mindezzel eleget téve a pályázati kiírásban előirányzott feltételeknek.

· D/V

A saját tőke és idegen tőke aránymutatók vizsgálatával arról kapunk tiszta képet, hogy milyen a vállalat forrásösszetétele, jelentkezhet-e a külső finanszírozási kockázat.

Forrás: Saját szerkesztés az ALFA Kft. projektje alapján.

8. ábra. A vállalat forrásstruktúrájának alakulása a beruházást követő időszakban

A cég 4,76%-os D/V aránya nagyon biztonságos finanszírozásra utal, így kijelenthetjük azt, hogy a vállalat a jövőben nagyobb mértékű beruházásokat is tervezhet, mivel az idegen tőke aránya alacsony, és így nagyon kedvező kamatláb mellett tudna hitelt felvenni egy új beruházás finanszírozására.

A kérelmező technikai szempontok szerinti fenntarthatósága a projekt befejezése utáni időszakban: A vállalat pénzügyi szempontból jól megalapozott, ezért a technikai kihívásoknak is könnyedén meg tud felelni. Ugyanakkor a vásárolt állóeszközök hosszú távra kerülnek befektetésre, mindegyikük minimum 2-3 év garanciával rendelkezik. Ez önmagában is fedezi a működési kockázatokat, de egy esetleges új gép vásárlása sem kizárt, hisz pénzügyileg ez az eshetőség nem okozna gondot. A termelési ütem várhatóan növekedni fog az új gépek beindításával, ez további bővítéseknek adhat teret, ezért megadhatjuk a technikai fenntarthatóságért is a maximálisan megszerezhető 6 pontot.

6.5. Felkészültség

Minőségmenedzsment: A vállalat rendelkezik ISO 9001-es minőségbiztosítási rendszerrel, mely a terméket az első fázistól a gyártás befejeztéig végigkíséri. Az értékelésben számára maximálisan elérhető (6) pontszámot kapja.

Emberi erőforrás létszám- és szakértelembeli biztosítása: A projekt végrehajtásához rendelkezésre áll a megfelelő létszámú humánerőfor-

rás. A projekt menedzsmentcsapata igyekszik a költség – idő – minőség háromszöget egyensúlyban tartani, és a projekttevékenységek hatékony megvalósítására és állandó ellenőrzésére összpontosít. A csapatot képezi: a projektmenedzser, pénzügyi felelős, jogi felelős, technikai felelős és szakmai tanácsadó.

Összességében elmondható, hogy a vállalat megfelelő létszámú és képesítésű humánerőforrással rendelkezik a projekt megvalósításához. A projekt menedzselése négy fázisban kerül megvalósításra: projektkialakítás, projektmegvalósítás, projektzárás, illetve monitorozás. Mindezek következtében a projekt e kritérium szerint 6 pontot kap.

7. Összegzés

Ahhoz, hogy a projektet technikai-pénzügyi szempontból elfogadhatónak tekintsük, két kritériumot támasztunk a pontozás kapcsán, éspedig hogy egy vizsgált kritérium pontszáma se legyen zéró, és az összpontszámnak minimum 50-nek kell lennie.

A végső pontszám a fentiek alapján, az öt fő szempontra lebontva, a következő táblázatban foglalható össze:

	Maximális pontszám	Elért pontszám
Relevancia	35	30
Minőség és koherencia	31	25
Érettség	10	10
Fenntarthatóság	12	12
Megvalósíthatóság	12	12
Összesen	100	89

Amint láthattuk, a projekt mindkét kritériumnak eleget tesz. Ezen felül az érettség, fenntarthatóság és megvalósíthatóság kritériumokban is megkapja a maximálisan adható pontszámot. Ugyanakkor a másik két kritériumban is 80% fölött teljesítettek, viszont fontos pontszámokat veszítettek az IRR értéke, a várható árbevétel növekedési aránya, valamint a nem teljesen kidolgozott piackutatás miatt.

8. Következtetések

A projekt értékelése során választ kaptunk a tanulmány elején feltett kérdésekre. A cég szükségletei az elérendő céloknak megfelelően kerültek meghatározásra, mégpedig úgy, hogy a vállalat egy olyan beruházást hajtson végre, mely segítségével hatékonyabban, illetve kevesebb energiafogyasztással termel. A beruházási igény tehát a vállalat olyan modernizációs tevékenységét foglalja magába, mely ennek a piaci versenyképességnek a javítására irányul.

A projektben meghatározott célok világosan megfogalmazottak. Általános cél a vállalat versenyképességének javítása, míg specifikus cél az energiafogyasztás csökkentése legalább 2%-kal a projekt megvalósítását követő 1 éven belül, a termelékenység növelése az árbevétel 7%-os növelésével az implementációt követő 3 éven belül. Célként meghatározott továbbá az alkalmazotti létszám 5 fővel való növelése a jelenlegi állapothoz képest, illetve a humánerőforrás legalább 3 éven keresztüli megtartása.

A projekt célja szoros összefüggésben van a romániai vállalatok versenyképességének javításával, illetve a termelési szektor konszolidációjával és tartós fejlesztésével. A projekt a vállalat stratégiájának részét képezi a piaci vezető pozíció megtartásához.

A mutatók célértékének meghatározása során a vállalat által múltban megvalósított növekedési mutatók szolgáltak, illetve az elvégzett számítások, melyek az értékelésben részletesen bemutatásra kerültek. Ezek alapján elmondható, hogy a kitűzött célértékek egyszerre reálisak és megvalósíthatóak, illetve felelnek meg a pályázati kiírásban szereplő kritériumoknak.

A kiutalt pénzügyi és szervezési források részletesen kiszámításra kerültek. A pénzügyi források úgy kerültek meghatározásra, hogy a vállalat technikai és egyéb beruházásait fedezni tudják, oly módon, hogy a cég biztosítani tudja önrészét a projekt finanszírozásához. A részletes pénzügyi, illetve humánerőforrás- és technikai adatok elemzése az értékelésben található, és ezek alapján elmondható, hogy a vállalat rendelkezik mindezen erőforrásokkal a projekttámogatással való sikeres megvalósításához.

A projekt megvalósítása hosszú távon növeli és fenntartja a vállalat versenyképességét a romániai piacon, és segít felzárkózni az európai unióbeli vállalatok szintjére. Az előrejelzett pénzügyi adatok alapján a vállalat jelentős megerősödési folyamat részese lesz a projekt megvalósítása következtében, mivel az árbevétel 7,1%-kal növekszik három év alatt a projekt megvalósítását követően.

Összességében a projekt megfelel minden támasztott értékelési követelménynek, illetve a tanulmány elején feltett kérdésekre is többnyire pozitív és egyértelmű válaszokat kaptunk. A pontszámalapú értékelés szerint is a projekt elfogadásra érdemes (89 pont a 100 maximális pontból, melyből 50 pont a minimum). Ennek tükrében a projektet elfogadásra javasoljuk.

Irodalomjegyzék

Nagy Ágnes 2011. Projektértékelés-Projektellenőrzés. Ábel kiadó, Kolozsvár.

National Science Foundation – The 2002 User-Friendly Handbook for Project Evaluation 2002, http://www.nsf.gov/pubs/2002/nsf02057/nsf02057.pdf

OECD: Glossary of Key Terms in Evaluation and Results Based Management, http://www.oecd.org/dataoecd/29/21/2754804.pdf

Vijayendra Rao – Michael Woolcock 2003. Integrating Qualitative and Quantitative Approaches in Program Evaluation, http://siteresources.worldbank.org/SOCIALANALYSIS/1104890-1120158274352/20566665/Integratingqualitativeandquantapproachesraoandwoolcock.pdf

Project Cycle Management Guidelines 2004, http://ec.europa.eu/europeaid/multimedia/publications/publications/manuals-tools/t101_en.htm

Project Management Handbook 2006, http://www.projectmanagement-training.net/

Carter McNamara: A Basic Guide to Program Evaluation, http://www.tgci.com/magazine/A%20Basic%20Guide%20to%20Program%20Evaluation.pdf

Rebekka E. Grun: Monitoring and Evaluating Projects, http://siteresources.worldbank.org/HEALTHNUTRITIONANDPOPULATION/Resources/281627-1095698140167/GrunImpactEvaluationManualDraft.pdf